

نهادهای نوظهور متصدی امور حسبی در افغانستان و نقش آنها در پیشگیری از جرم

محمد مهدی کریمی نیا^۱، عصمت الله فصیحی^۲

^۱ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، طلبه و پژوهشگر حوزه علمیه قم (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناسی ارشد، رشته فقه و حقوق قضایی، دانشگاه بین المللی جامعه المصطفی (ص) العالمیه

چکیده

حسبه یکی از بهترین نهادهای مذهبی مسلمانان و یگ الگوی کارآمدی از نظام حقوقی اسلام در دوره خلافت اسلامی بوده که در برقراری عدالت اجتماعی، ایجاد امنیت و جلوگیری از جرائم نقش اساسی داشتند، امروزه به دلایل متعددی هم چون فقر، بیکاری، ناامنی، بیشتر شدن ابزار و وسایل جرمزا و پیچیده تر شدن زندگی اجتماعی که زمینه ساز مجرمین در ایجاد جرم شده و زندگی اجتماعی بشر را تهدید می کنند؛ بیشتر از هر زمان دیگری به نهاد مذکور ضرورت احساس می شود تا با اقدامات پیشگیرانه شان از وقوع جرم پیشگیری نماید، این در حالی است که در کشورهای اسلامی، نهاد حسبه به شکلی سنتی سابق وجود ندارد، بلکه در قالب نهادهای دیگری ظهور نموده که وظایف و صلاحیت های نهاد حسبه را به عهده دارند. تحقیق حاضر که در پی معرفی نهادهای نوظهور متصدی امور حسبی در افغانستان و تبیین نقش آنها در پیشگیری از جرم بوده است؛ پس از مطالعه و تحقیق، ثارنوالی (دادستانی)، شاروالی (شهرداری)، پلیس ملی و وزارت امر به معروف و نهی از منکر، از مهم ترین وارثان نهاد حسبه در افغانستان معرفی شده و نهادهای مذکور با استفاده از پیشگیری وضعی، اجتماعی و کیفری نقش اساسی در پیشگیری از جرم دارند، می توان گفت: این نخستین گام در عرصه معرفی نهادهای نوظهور متصدی امور حسبی در افغانستان می باشد، درین تحقیق، جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای بوده که به روش تحلیلی و توصیفی تدوین گردیده است.

واژه های کلیدی: امور حسبی، نهادهای نوظهور، پیشگیری، جرم.